

CO DĚLAT, KDYŽ – INTERVENCE PEDAGOGA

Netolismus

	<p>K příznakům netolismu patří:</p> <ul style="list-style-type: none"> • méně vykonané práce, • pocit prázdnoty, když není člověk u počítače, • ztráta kontroly nad časem stráveným u počítače, • brzké vstávání k počítači nebo ponocování u počítače, • rostoucí nervozita a neklid, když člověk delší dobu nemůže hrát, • přemýšlení o počítači, když ho člověk zrovna nepoužívá, • krádež peněz na nákup her, • stále více a více času potřebného k uspokojení ze hry, • zkraslování, zatajování informací o své závislosti, • hraní kvůli úniku od osobních problémů, • narušené vztahy s rodinou, • zanedbávání učení, • opouštění dřívějších zájmů a přátel, • zhoršující se školní výsledky.
<p>Typ prevence (specifická, nespecifická)</p>	<p>Jak předcházet rozvoji netolismu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sledujte, jaké hry děti hrají. • Uvědomte si, že hry mají i kladné stránky, některé umožňují rozvíjet logiku, postřeh, schopnost orientace ve složité situaci, koordinaci očí a rukou, koncentraci, plánování, řešení problémů a další schopnosti. Důležitý je výběr her a přiměřenost času jim věnovaného. • Hrajte hry spolu s dítětem a potom si o nich povídejte – pomáháte tak rozlišovat fikci od reality. • Stanovte striktní limity, kdy dítě může hrát a kdy ne. • Dávejte pozor, aby dítě nehrálo hry u kamarádů. • Zjistěte, zda dítě hraním počítačových her neutíká od nějakých problémů. • V průběhu hraní ved'te dítě k tomu, aby si po určité době (např. po hodině) udělalo přestávku, během ní o hře mluvte. • Podporujte dítě v jiných zájmech. • Předcházejte tomu, aby se dítě nudilo. • Posilujte zdravé sebevědomí dítěte.

<p>Jak postupovat</p>	<p>Doporučit se dají postupy uvedené v předchozím okně tabulky. V každém případě je základem prevence kvalifikované pozorování pedagoga, které může poukázat na více typů rizikového chování. Unavenost, nervozita, náhlé změny v chování, zhoršení prospěchu atd., to vše může učiteli napovědět, že žák prochází nějakou změnou, která nemusí být v pořádku. Zásadní je tedy být citlivý na podobné signály, dokázat nezaujatě pozorovat a hlavně signály nepřehlížet a nebagatelizovat. Potvrzení, že je rizikové chování mezi dětmi běžné, tedy že se stává normou, vede jen k rozvíjení a prohlubování problému.</p> <p>V praxi se stává, že rodiče či zákonní zástupci žáka nepovažují nelátkové závislostní chování dítěte za závažné. V tom případě může pedagog mj. seznámit rodiče/zákonné zástupce seznámit s tímto materiálem. Měl by je rovněž informovat o rizicích, které se s netolismem pojí.</p>
<p>Možnosti a limity pedagoga</p>	<p>Hlavními úkoly každého pedagoga je vzdělávat a vychovávat. Provádět úspěšné intervence týkající se problematiky netolismu nespadá do jeho kompetencí. V této oblasti musí být pedagog především dobrý a citlivý pozorovatel, který si všímá varovných a nežádoucích změn v chování svých žáků. Podobně jako u většiny typů rizikového chování si můžete všimnout:</p> <ul style="list-style-type: none"> • narušení vztahů • zhoršení prospěchu (žákovi nezbývá čas na učení) • unavenosti (hraje dlouho do noci) • ztráty kamarádů (vymění je za ty virtuální) • zvýšené agresivity (spojené především s nemožností být on-line) <p>Učitel by měl dokázat vzbudit důvěru a nabídnout adekvátní pomoc. Tou může být především zprostředkování kontaktů na odborná zařízení (sít' takových kontaktů si můžete vytvořit na základě kapitoly „Sít' partnerů...“) a podpora žáka při řešení obtížných situací, které mu jeho rizikové chování přináší. Nutná je vždy spolupráce s kolegy, vedením a především rodiči/zákonnými zástupci žáka.</p>
<p>V jakém případě vyrozumět Policii ČR / OSPOD</p>	<p>Legislativní rámec vztahující se konkrétně k netolismu neexistuje. Stejně tak není netolismus definován v rámci Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN10). Vyrozumění se tedy vztahuje spíše k obecným pravidlům zajištění bezpečí a zdravého vývoje žáka ve škole. V každém případě se dá důrazně doporučit kontaktovat rodiče/zákonné zástupce žáka.</p>